

ТЕСТ ПО БЪЛГАРСКИ ЕЗИК И ЛИТЕРАТУРА

Прочетете текста и отговорете на въпроси № 1. – 5.

Чл. 27. (1) Авторското право се закриля, докато авторът е жив и петдесет години след неговата смърт.

(2) При произведения, създадени от двама и повече автори, срокът по ал. 1 започва да тече след смъртта на последния преживял съавтор.

Чл. 28. Авторското право върху произведение, използвано анонимно или под псевдоним, продължава петдесет години след разгласяването му за първи път. Ако в този срок авторът стане известен, се прилагат разпоредбите на предходния член.

1. Кое твърдение НЕ е вярно според текста?

А) авторското право се губи петдесет години след смъртта на автора

Б) при съавторство срокът започва да тече след смъртта на първия преживял съавтор

В) авторът има права над произведението си приживе и петдесет години след смъртта си

Г) при анонимни творби срокът тече след разгласяване на произведението за първи път

2. Какъв е видът на текста?

А) публицистичен

Б) официално-делови

В) научен

Г) художествен

3. Коя е темата на текста?

А) авторското право и неговото времетраене

Б) авторското право при анонимни творби

В) авторското право и сродните му права

Г) авторското право при съавторство

4. Кои са ключовите думи в текста?

А) произведения, съавтор, смърт

Б) закриля, анонимно, години

В) авторско право, автор, срок

Г) закриля, произведение, разпоредби

5. Какъв е залогът на глаголната форма в изречението „ Авторското право се закриля...“?

Отговор: страдателен залог

6. В коя от думите НЕ е допусната правописна грешка?

А) пролета

Б) обикновенни

В) умилостивя

Г) не въобразим

7. В коя от думите е допусната правописна грешка?

А) не мислейки

Б) развяни

В) разпънат

Г) кървав

8. В кой от изразите има правописна грешка?

А) пристигнаха изследователи

Б) оттегли се засрамен

В) електронна поща

Г) логични разсъждения

9. В кой от изразите НЯМА правописна грешка?

А) безческа постъпка

Б) тогава ги срещнал

В) ранен цъфтеж

Г) убилни сълзи

**В коя от подчертаните думи е допусната правописна грешка?
(важи за задачи № 10 - 11)**

10. Момъкът **А)** бе **най-младия Б)** от групата, затова скочи в **дълбокия В)** сняг, за да намери **гълъба. Г)**

11. Сутрин той **изпращаше А)** **челятта Б)** сина нивата с **изпълнено В)** с **радост Г)** сърце.

**В кои от подчертаните думи са допуснати правописни грешки?
(важи за зад. № 12 и 13)**

12. Беки Скот бе **най-бърза А)** от **всичките Б)** **66 очаснички В)** в **квалификацията Г)**.

А) А, В, Г

Б) Б, В, Г

В) В

Г) В, Г

13. Той **рискова А)** и **жертва Б)** две пешки по **царския В)** **фланк Г)**.

А) А, Б, В

Б) А, В, Г

В) А, Г

Г) Г

**При коя от двойките думисмисловото отношение е като при посочената двойка?
(общо условие за зад. № 14 и 15)**

14. **креват – легло**

А) **килим – рогозка**

Б) **трен – влак**

В) **дете – син**

Г) **къща – бърлога**

15. **работник – колектив**

А) **лекоатлет – спорт**

Б) **актьор – роля**

В) **шофьор – автомобил**

Г) **войник – взвод**

16. **Какви са подчертаните думи в следното изречение?**

Обстановката на сцената бе в пълно съзвучие с посланията на **постановката**.

Отговор: пароними

17. **Кой е антонимът на здрав в словосъчетанието здрав сън?**

А) **дълбок**

Б) **непробуден**

В) **спокоен**

Г) **кошмарен**

18. **Какво означава фразеологизмът: „плюя си на ръцете“**

А) **залавям се здраво за работа**

Б) **проявявам неуважение към себе си**

В) **бързо побягвам**

Г) **упреквам се за проявена несръчност**

19. **Кой от фразеологизмите НЕ е синонимен на останалите?**

А) **виждам сметката**

Б) **бабини деветини**

В) **приказки от 1001 нощ**

Г) **краставици на търкалета**

20. **С коя от думите може да се замени подчертаният израз, без да се промени смисълът на изречението?**

Неговото лично щастие се бе оказало сапунен мехур.

А) **илюзия**

Б) **истина**

В) **реалност**

Г) **мечта**

21. **Поставете подходящата глаголна форма вместо многоточието:**

Вместо да ми бъдете признателен, че не ви уволних, вие..... неблагодарност.

А) **бяхте проявили**

Б) **ще проявите**

В) **проявявате**

Г) **бихте проявили**

С кой от изразите може да се замени подчертаният, така че да се запази смисълът?

(общо условие за зад. № 22 и 23)

22. Премисляйки случилото се, той си обеща да не отстъпва.

- А) въпреки че премисли
- Б) ако премисли
- В) като премисли
- Г) макар да премисли

23. Голички, децата се свиваха зиморничаво в каруцата.

- А) след като бяха голички
- Б) тъй като бяха голички
- В) защото са голички
- Г) макар че бяха голички

24. По какво се различават глаголните форми в изречението:

Жената разказваше, че получавала малка пенсия.

- А) по лице
- Б) по спрежение
- В) по наклонение
- Г) по залог

25. В кое от изреченията НЕ е допусната грешка при употребата на местоимения?

- А) Аз хулите не ме смущават.
- Б) Вярвам в своите възможности.
- В) На кой се сърдиш?
- Г) Човек на него си всичко прощава.

26. Кой от редовете съдържа само предлози?

- А) кал, под, или, без
- Б) върху, към, против, срещу
- В) виж, край, гол, но
- Г) над, сол, пет, ако

27. Коя от подчертаните думи НЕ е определение?

През стъклото на прозореча А) се виждаха само неясни Б) силуети В) на хора Г).

28. С каква дума е изразено сказуемното определение в изречението:

Човекът се изправи развълнуван.

- А) сегашно деятелно причастие
- Б) минало страдателно причастие
- В) прилагателно име
- Г) минало деятелно причастие

29. Каква част на изречението е подчертаната дума?

Петър Моканина изслушва със съпричастие разказа на Гунчо.

Отговор: приложение

30. В кое от изреченията подчертаните думи са еднородни части?

- А) Виждаха се прозрачни фигури от лед.
- Б) Каменист и неравен път криволичеше нагоре.
- В) Той имаше голям нос и беззъба уста.
- Г) Умореното небе над града сивееше.

31. В кое време е глаголната форма „беше издъхнал“ в изречението „Йоцо беше ненадейно издъхнал, поздравявайки нова България.“?

- А) минало предварително време
- Б) минало неопределено време
- В) бъдеще време в миналото
- Г) минало свършено време

32. Кое от изреченията е сложно?

- А) Скоро взеха да идват вести от фронта.
- Б) Той не можеше да търпи нейния безпричинен смях.
- В) Ние останахме поразени от новината.
- Г) Всички наскочаха да видят чужденеца.

33. В кое изречение е допусната пунктуационна грешка?

- А) Когато се обърна, видя, че зад него няма никой.
- Б) Каквото и да спечелиш за нищо не казвай, че е твое.
- В) Рада стоеше навън, облегната на пречките на чардака.
- Г) Усмиввай се дори когато ти е тъжно.

34. Колко са пропуснатите запетаи в изречението:

Когато Магдалина се спирала да почине той обикалял мястото за да намери проход турял камъни за да направи стъпала та да има за какво да се хващат.

- А) пет
- Б) четири
- В) три
- Г) шест

35. В кое изречение НЕ е допусната пунктуационна грешка?

- А) Ловецът съобрази, че, ако помръдне, ще изплаши дивеча.
- Б) Работеше много, защото щом останеше празен, тежки мисли го налягаха.
- В) Мъжът, с чиито пари щяха да купят колата беше глупав.
- Г) Да успее, беше неговата главна амбиция.

36. Кой от жанровете НЕ е епически?

- А) повест
- Б) разказ
- В) пътепис
- Г) ода

37. От кое произведение е следният цитат? „Е, ами кога ще живеем?“

- А) „Опълченците на Шипка“
- Б) „По жицата“
- В) „До Чикаго и назад“
- Г) „На прощаване“

38. С каква изразност се постига внушението за стремежа на лирическият герой в стихотворението „На прощаване“ да утеша майката в следния откъс? „Не плачи, майко, не тъжи, че станах азе хайдутин, хайдутин, майко, бунтовник..“

- А) повторения
- Б) отрицателни повелителни форми
- В) диалектни думи
- Г) обръщения

39. Кое от изразните средства НЕ откривате в откъса от стихотворението „Българският език“? „Език свещен на моите деди език на мъки, стонове вековни, език на тая, дете ни роди за радост не - за ядове отровни.“

- А) анафора
- Б) инверсия
- В) епитети
- Г) хипербола

40. Кой от епизодите в разказа „Една българка“ е показан ретроспективно?

- А) първата среща на баба Илийца с четника
- Б) пристигането на челопеченката в манастира
- В) разговорът на баба Илийца с калугера Евтимий
- Г) убийството на Джамбалаза

Прочетете текста и отговорете на въпроси № 41 и 42.

Тя удвои, утрои усилията си, нейните изпечени селски ръце се напънаха, мишците ѝ сдобиха стоманена пъргавина и сила, кокалите ѝ изпращяха от напъгане и горещ пот рукна от лицето ѝ. Запъхтяна, уморена, като че е изсякла кола дърва, тя се изправи, отдъхна малко и пак го хвана. И пак с нови сили и с нова ярост взе да се върти около него, превита о две от напъна си да го изкърти. Старешките ѝ гърди дишаха гръмовно, краката ѝ се забиваха до прасците в пясъка...

41. Какъв момент от сюжетното развитие на действието в разказа „Една българка“ бележи цитираният откъс?

- А) завръзка
- Б) експозиция
- В) кулминация**
- Г) развързка

42. С какво изразно средство се създава впечатлението за свръхчовешко напрежение и усилие в подчертания израз?

- А) олицетворение
- Б) хипербола**
- В) сравнение
- Г) епитет

43. Кое от следните качества НЕ характеризира образа на опълченците от одата „Опълченците на Шипка“?

- А) патриотизъм и доблест
- Б) всеотдайност и твърдост
- В) агресивност и неотстъпчивост**
- Г) безкористност и саможертвеност

44. Кой от следните детайли най-ярко индивидуализира образа на Македонски от повестта „Немили-недраги“?

- А) „висок мъж“
- Б) „с дребно и надупчено от шарката лице“
- В) „с лукави, дръзки очи“**
- Г) „огромно извехтяло палто“

45. Кое твърдение НЕ характеризира отношението на Алеко към Новия свят?

- А) Алеко приема безрезервно всички страни на американската действителност.**
- Б) Щастливеца се възхищава от божествената красота на Ниагара.
- В) Пътеписецът е огорчен, че в основата на ценностната система на американеца стоят парите, а не човекът.
- Г) Алеко е очарован от архитектурното и градоустройственото разнообразие на Новия свят.

46. Коя от особеностите НЕ характеризира речевото действие в разказа „Ангелинка“?

- А) аз-форма на разказване
- Б) ретроспективно връщане
- В) елементи на снизходителна ирония
- Г) повествование от името на всевиждащ разказвач**

Прочетете следния откъс и отговорете на въпроси № 47 – 49.

Лице сухо, кокалесто, с цвета на ошавена гайда, с голямо мъхнато разстояние между носа и устата, с редки дълги косми по брадата, с вежди, паднали отстриани, дърпани от безчислените бръчки около свитите ѝ очи. Тя говореше гръмка и из устата ѝ се показваха два стари зеления зъба като камъни пред някоя тъмна пещера. Тя ме погледна приветливо и в нейния кротък кравешки поглед имаше толкова обич, простодушие и доброта ...

47. Какъв похват е използван в откъса?

- А) разказ за душевното състояние
- Б) портретна характеристика**
- В) разказ заминалото
- Г) речева характеристика

48. Кой от следните коментари НЕ е уместен за цитирания текст?

- А) външността на леля Дъмша предизвиква драматично разочарование у пастирчето**
- Б) несъответствието между очаквания и реалния образ на софиянката поражда комичен ефект
- В) образът на леля Дъмша е описан с чувство за хумор
- Г) смехът, който външността на героинята поражда, е беззлобен, добросърдечен, снизходителен

49. Назовете изразното средство в подчертания откъс от текста.

Отговор: сравнение

50. Кой от следните детайли НЕ съдържа характеристика на душевното състояние на Гунчо от разказа „По жицата“?

А) „ризата му беше само кръпки“

Б) „затегли без нужда ту мустаците си, ту брадата си“

В) „дебелите му мазолести пръсти трепереха“

Г) „погледът му ... тъй си и блуждаеше“

ЗАБЕЛЕЖКА:

Задачи № 17, № 22, № 46 е необходимо да се редактират.

АВТОР: Мариана Стоянова Милева
учител по български език и литература
ПМГ "Добри Чинтулов"